

BY SA

Przewodnik po zabytkach w Łodzi

projekt
Łódź i Lyon w poszukiwaniu
dzieciństwa kulturowego
w ramach programu Erasmus+
2019-2021

Erasmus+

Opracowanie okładki:

Amelia Turliewicz i Karolina Kamińska z klasy 7a

Erasmus+

PODZIĘKOWANIA

Pragnę złożyć serdeczne podziękowania dla wszystkich zaangażowanych w realizację projektu „Łódź i Lyon w poszukiwaniu dziedzictwa kulturowego” w ramach programu Erasmus +.

Podziękowania kieruję do:

- Uczniów klasy francuskiej 7a z roku szkolnego 2021/2022
- Uczniów klas francuskich poprzednich roczników
- Rodziców wszystkich uczniów realizujących projekt
- Pani Ewy Matczak i Pani Doroty Frappier z sekcji polonijnej Cité Scolaire Internationale w Lyonie
- Dyrekcji Szkoły Podstawowej nr 116 im. A. Rzewskiego w Łodzi – Pani Beaty Pietrzak
- Nauczycieli Szkoły Podstawowej nr 116 im. A. Rzewskiego w Łodzi: Pani Joanny Gołoty, Pani Agnieszki Józefowskiej, siostry Iwony Dębskiej, Pana Rafała Korczaka
- Pracowników Narodowej Agencji Erasmusa w Warszawie
- Wszystkich Instytucji uczestniczących w realizacji projektu

Bez owocnej współpracy, tak licznej grupy wspaniałych ludzi, ten projekt nie zostałby sfinalizowany. Najbardziej cenię sobie wyjątkowe pomysły, poświęcony czas oraz otwarte serca i umysły 😊

Jeszcze raz serdecznie dziękuję !

Koordinator projektu - Małgorzata Budziejewska

Erasmus+

SZKOŁA FILMOWA W ŁODZI

Historia "Holly Łodzi" dotyczy głównie powojennej Łodzi. Wtedy powstała Wytwórnia Filmów Fabularnych nazywana "fabryką snów", w której kręcono zdjęcia do powojennych polskich filmów a także słynna "Filmówka" - elitarna szkoła, która wykształciła wielu wybitnych aktorów oraz reżyserów. Symbolem szkoły są słynne schody prowadzące do kina, na których przesiadywali Andrzej Wajda, Roman Polański czy Krzysztof Kieślowski. Tuż obok Szkoły Filmowej mieści się jedyne w Polsce Muzeum Kinematografii. Wystarczy wymienić nominowaną do Oscara "Ziemię obiecaną", "W ciemności", "Seksmisję", serial "Stawka większa niż życie" a z najświeższych realizacji: oscarową "Idę", "Powidoki" - ostatnią produkcję Wajdy czy "Komisarza Alexa". Od lat miasto jest gospodarzem wielu festiwali filmowych - Transatlantyk Festival, Forum Kina Europejskiego "Cinergia", Filminteractive, Festiwal Szkół Teatralnych, Festiwal Krytyków Sztuki Filmowej „Kamera Akcja”.

Opracował: Adam Kłobski, 7a

Erasmus+

PAŁAC POZNAŃSKICH

Nie byłoby Pałacu Poznańskich, gdyby nie Izrael Poznański uważany za jednego z najważniejszych fabrykantów XIX wiecznej Łodzi, który zaczynał od skromnej tkalni i sklepu, a w latach swojej świetności posiadał największą tkalnię w kalisko-mazowieckim okręgu przemysłowym.

Izrael Kalmanowicz Poznański w 1871 roku kupił pierwsze parcele po zachodniej stronie Nowego Miasta wzdłuż ulicy Ogrodowej i rozpoczął budowę własnego „imperium bawełnianego”.

Już rok później pracę rozpoczęła pierwsza tkalnia, a w niej dwieście angielskich krosien mechanicznych napędzanych maszyną parową. Z roku na rok fabryka rozrastała się, a bogaty fabrykant rozpoczął budowę okazałej rezydencji pałacowej, dziś jednego z najbardziej rozpoznawalnych łódzkich zabytków.

Pałac Izraela K. Poznańskiego ze względu na swoją formę i dekorację nazywany łódzkim Luwrem, stanowił główną siedzibę przedsiębiorstwa założonego przez fabrykantką rodzinę Poznańskich. Powstał w latach 1888 – 1903 według projektów kilku architektów: Juliusza Junga, Hilarego Majewskiego, Adolfa Zeligsona oraz Dawida Rosenthala. Pałac miał bardzo rozbudowane i nietypowe jak na tego typu obiekt, funkcje. Charakter rezydencjonalny był w rzeczywistości mocno zredukowany, a w obiekcie mieściły się pomieszczenia reprezentacyjne, recepcyjne, hotelowe, a nawet magazynowo-handlowe. Główna bryła budynku utrzymana jest w stylu eklektycznym z przewagą motywów charakterystycznych dla neorenesansu włoskiego i francuskiego oraz neobaroku. Poza bogatą dekoracją zewnętrzną w dobrym stanie zachowały się także wnętrza pałacowe, z salą lustrzaną na czele. Na przełomie lat 50. i 60. XX wieku wzdłuż ulicy Zachodniej dobudowano skrzydło północne, będące obecnie siedzibą Urzędu Skarbowego.

Od 1975 roku w pałacu mieści się Muzeum Historii Miasta Łodzi. W 2015 roku pałac został uznany Pomnikiem historii.

Obecnie Pałac Poznański jest otwarty do zwiedzania, gdzie można zwiedzić ogród i wnętrza Pałacu.

Widok Pałacu Poznańskich od strony ogrodu, Kuba Bednarek

Erasmus+

KSIEŻY MŁYN

Zespół fabryczno - mieszkalny nad rzeką Jasień zbudowany został w XIX wieku przez Karola Scheiblera, najbogatszego łódzkiego przemysłowca. Stanowił samowystarczalne miasto w mieście wzorowane na angielskich osadach przemysłowych. Były tu budynki fabryczne m.in. ogromna, przypominająca zamek przędzalnia, magazyny, fawuły (domy robotnicze), szkoła, remiza straży ogniowej, dwa szpitale, gazownia, klub fabryczny, konsumy (sklepy), rezydencje właścicieli, a także bocznicą kolejową. Wszystko to planowo rozmieszczone wzdłuż prostych brukowanych uliczek i spójne architektonicznie.

Michał Leśniak, 7a

Erasmus+

MANUFAKTURA

Będąc w Łodzi nie można odmówić sobie wizyty w Manufakturze. Manufaktura nie jest bowiem zwykłym centrum handlowym. To ogromna przestrzeń handlowo-usługowo-rozrywkowa, idealna zarówno dla entuzjastów zakupów, jak również dla spragnionych rozrywek osób w każdym wieku.

Po pięciu latach opracowywania projektu i prawie czterech latach renowacji, obiekt został otwarty 17 maja 2006 roku. Mieści się on pomiędzy ulicami Zachodnią, Ogrodową, Drewnowską i Karskiego, na terenie dawnego kompleksu fabrycznego Izraela Poznańskiego. Architekturę Manufaktury, która stanowi harmonijne połączenie historii i nowoczesności, a zaprojektowała to firma Virgile&Stone z Londynu współpracująca z biurem architektonicznym z Lyonu – Sud Architectes. Manufakturę tworzy trzynaście zrewitalizowanych postindustrialnych budynków, które dzięki swojej architekturze znakomicie oddają charakter i klimat przemysłowej Łodzi.

Robert Schweikert, klasa 7a

Erasmus+

OGRÓD BOTANICZNY W ŁODZI

Łódzki Ogród Botaniczny (imienia Jakuba Moszkowicza). Powstał w 1929 roku w Parku Źródłiska. Powierzchnia ogrodu wynosi 67ha. Zebrano 3500 gatunków roślin, które są podzielone na 9 działów tematycznych: ogród japoński, dział systematyki roślin zielnych, alpinarium, dział biologii i morfologii, dział kolekcji roślin ozdobnych, dział zieleni parkowej, dział flory polskiej, dział roślin uprawnych i przemysłowych, arboretum. Na terenie ogrodu botanicznego znajduje się również 6 ścieżek edukacyjnych, które dodatkowo rozwijają wiedzę o roślinach: drzewa liściaste, rośliny aromatyczne, chwasty, rośliny ciępielubne oraz o skałach i minerałach ogrodu i typach zegarów słonecznych. Ogród znajduje się w zachodniej części miasta.

Natalia Filipczak, 7a

Erasmus+

EC1 ŁÓDŹ – MIASTO KULTURY

Instytucja kultury współprowadzona przez miasto Łódź oraz Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Mieści się w Nowym Centrum Łodzi przy ul. Targowej 1/3. W skład niej wchodzi biuro, centrum komiksu, narracji Interaktywnej, nauki, techniki, kultury filmowej, planetarium, hali maszyn, Foyer hali maszyn oraz sali konferencyjnej. Zrewitalizowany i rozbudowany kompleks EC1 pełni funkcje kulturalnoartystyczne oraz edukacyjne. Jednocześnie stanowi ważny element Nowego Centrum Łodzi, łącząc tendencje architektoniczne z początku ubiegłego stulecia oraz nowoczesnego nurtu postindustrialnego. EC1 oferuje wydarzenia pozwalające mądrze i inspirująco spędzić wolny czas.

Joanna Dziedziczak 7a

Erasmus+

MUZEUM WŁÓKIENICTWA W ŁODZI

Centralne Muzeum Włókiennictwa w Łodzi jest to największe w Europie muzeum poświęcone włókiennictwu i historii tkactwa. Znajduje się ono na ulicy Piotrkowskiej w Białej Fabryce wybudowanej w 1839 roku przez Ludwika Geyera. 1959 rok to data przekazania fabryki w ręce Muzeum Historii Włókiennictwa i od tamtego czasu muzeum zdążyło zgromadzić 1300 artystycznych tkanin współczesnych, 1000 tkanin zabytkowych, 70tys. tkanin przemysłowych 4tys. wyrobów ludowych, wiele maszyn i urządzeń. Bardzo cenna dla muzeum jest kolekcja tkanin artystycznych. Zbiory były pokazywane w wielu krajach na całym świecie.

Mikołaj Grudziecki, 7a

Erasmus+

MURALE ŁÓDZKIE

Murale, jako forma sztuki współczesnej oraz wykorzystania przestrzeni pofabrycznych, czy ścian kamienic są jedną z najważniejszych wizytówek Łodzi. Spacerując ulicami miasta, można się na nie natknąć w wielu miejscach. W tej chwili jest ich ponad 150. Przedstawiają różne motywy: nawiązują do historii przemysłowej Łodzi, ilustrują zwierzęta, prezentują sylwetki znanych ludzi, czy polską kulturę oczami artystów. Do Łodzi zjeżdżają najsłynniejsi muraliści z całego świata chcąc pozostawić po sobie barwny ślad.

Jednym z łódzkich murali jest obraz stworzony w 2018 roku przez hiszpańskiego artystę Okudę. Mural powstał nieprzypadkowo - okazją było 20-lecie działania programu Erasmus, dzięki któremu mury polskich uczelni odwiedzają studenci z całego świata. Mural przedstawia geometryczne kształty układające się w postacie ludzkie i zwierzęce oraz jaskrawe kolory, dominujące nad otaczającą przestrzenią. Dzieło jest symbolem różnorodności, optymizmu i międzynarodowej współpracy a jego kolory nawiązują do wielobarwnej, niezwykle zróżnicowanej Europy.

Erasmus+

II Dom Studenta w łódzkim miasteczku studenckim od marca 2019 roku ozdobiony jest murem zaprojektowanym przez Jerzego Owsiaka, założyciela i prezesa Fundacji Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy. Dzieło jest podziękowaniem za aktywny udział w finałach Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy koła studenckiego Inwestor. Mural idealnie pasuje do pozytywnej i barwnej atmosfery studenckiej dzięki niepowtarzalnej stylistyce wyróżnia się spośród innych łódzkich obrazów.

Erasmus+

W 2020 roku powstał 150 mural o wyjątkowym charakterze. Został dedykowany 6-miesięcznej dziewczynce cierpiącej na rzadką chorobę genetyczną - rdzeniowy zanik mięśni. Dzieło powstało w celu rozpowszechnia informacji o tej rzadkiej, śmiertelnej chorobie oraz o zbiórce na leczenie dziewczynki. Jego autorem jest Wojciech Brewka, jeden z najbardziej rozchwytywanych współczesnych artystów. Bohaterami muralu są misie nawiązujące do ulubionej bajki artysty z dzieciństwa „Misia Uszatka”, która powstawała w Studiu Filmowym Semafor w Łodzi. Są one przedstawione w dorosłym wydaniu - wszystkie się wspierają.

Erasmus+

Najnowszy mural poświęcony został kobiecej przyjaźni i siostrzeństwu. Projekt muralu to dzieło dwójki młodych artystów związanych z Łodzią – Martyna Gilla i Pawła Ponichtery. Jest ucieleśnieniem wizji świata stworzonego przez kobiety i dla kobiet, subtelnego, pełnego wsparcia i kobiecej solidarności.

Opracowała: Julia Świątkowska, klasa 7a

Erasmus+

STACJA RADEGAST

Stacja Radegast jest zabytkowym budynkiem kolejowym z 1941 roku. W czasie II wojny światowej była ona związana z gettem, utworzonym przez Niemców w 1940 roku w Łodzi (Litzmannstadt). Początkowo obiekt pełnił funkcję punktu przeładunkowego żywności i surowców przeznaczonych dla ludności i zakładów pracy getta. Od stycznia 1942 roku stacja stała się miejscem, z którego wywożono ludność żydowską do obozów zagłady Kulmhof w Chełmnie nad Nerem i Auschwitz-Birkenau. Szacuje się, że przez teren Stacji przeszło 145 tys. osób – głównie Żydów. Dziś budynek ten jest miejscem pamięci, elementem Pomnika Zagłady Litzmannstadt Getto, powstałym w 2004 roku oraz siedzibą oddziału Muzeum Tradycji Niepodległościowych w Łodzi.

Na ekspozycji w budynku stacyjnym mieści się makieta Litzmannstadt Getto. Jest to największa tego typu makieta w Polsce przedstawiająca wygląd dzielnicy zamkniętej w 1942 roku. Oprócz makiety prezentowane są reprodukcje list wywozowych mieszkańców getta. Niedaleko Stacji znajduje się Tunel Pamięci, gdzie widnieje napis „Nie zabijaj” w języku niemieckim, hebrajskim i polskim.

Opracował: Kacper Galaman, 7a

Erasmus+

PASAŻ RÓŻY

Jest to projekt stworzony przez artystkę Joannę Rajkowską. Projekt pochłonięło mnóstwo czasu ponieważ polegał on na wyklejaniu na ścianach kamienicy odłamków lusterek. Sam projekt został zrealizowany w ramach Festiwalu Łódź Czterech Kultur. Znajduje się on przy ulicy Piotrkowskiej 3 i jest on pasażem do ulicy Zachodniej.

Autor : Anna Polak, 7a

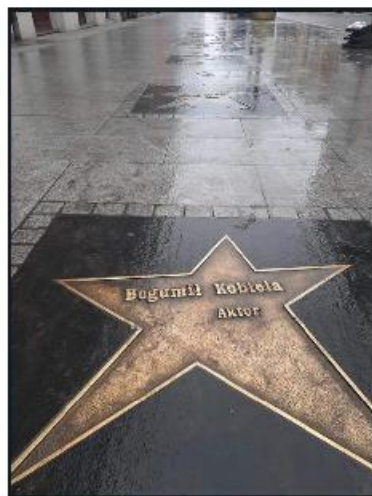

Erasmus+

ALEJA GWIAZD NA ULICY PIOTRKOWSKIEJ

Aleja Gwiazd znajduje się w ulicy Piotrkowskiej między ulicami 6 Sierpnia i gen. Romualda Traugutta a pasażem Artura Rubinsteina. Została stworzona przez Jana Machulskiego w 1996, wzorowana na hollywoodzkim „Walk of Fame”. Pierwsza gwiazda została stworzona dla aktora Andrzeja Seweryna w 1998. Po stronie nieparzystej (zachodniej) znajdują się wmurowane gwiazdy aktorów, a po stronie parzystej (wschodniej) pozostałe osoby kina, czyli reżyserów, operatorów, kompozytorów bądź scenografów. Autorem gwiazd jest Andrzej Pagowski.

Opracowała: Julia Wojtczak, 7a

Erasmus+

POMNIKI W ŁODZI

POMNIK MISIA USZATKA

Pomnik Misia Uszatka został stworzony w ramach projektu „Łódź Bajkowa”, przedstawiającego postaci z bajek dla dzieci Studia Małych Form Filmowych Se-ma-for. Jest pierwszą rzeźbą z dziesięciu stworzonych w ramach tego projektu. Pomnik znajduje się na ulicy Piotrkowskiej 87 przed Centrum Informacji Turystycznej. Pomnik został odsłonięty w Dzień Misia 24 października 2009 roku. Twórcami są Magdalena Walczak i Marcin Mielczarek.

TWÓRCY ŁODZI PRZEMYSŁOWEJ

Pomnik przedstawia twórców „Łodzi Przemysłowej” łódzkich fabrykantów: Izraela Poznańskiego, Karola Scheiblera i Henryka Grohmana. Znajduje się na ulicy Piotrkowskiej 30/32, został odsłonięty w 2002 roku. Autorem jest Marcel Szytenchelma.

Erasmus+

ŁAWECZKA TUWIMA

Pomnik przedstawia Juliana Tuwima siedzącego na ławce. Zgodnie z miejską legendą potarcie nosa Juliana Tuwima przynosi szczęście, dlatego nos świeci się. Autorem dzieła jest Wojciech Gryniewicz. Ławeczka Tuwima została odsłonięta 10 kwietnia 1999 roku. Znajduje się na ulicy Piotrkowskiej 104.

Erasmus+

FORTEPIAN RUBINSTEINA

Pomnik Rubinstein przedstawia artystę Artura Rubinstein we fraku grającego na fortepianie. Pomnik został odsłonięty 23 września 2000 roku z okazji Światowego Spotkania Łódzian. Autorem dzieła jest Marcel Szytenchelm. Pomnik znajduje się przy ulicy Piotrkowskiej 78, przed kamienicą gdzie kiedyś mieszkał Artur Rubinstein.

POMNIK LAMPIARZA

Pomnik przedstawia „lampiarza” elektryka z żarówką. Został odsłonięty 21 września 2007 roku w setną rocznicę powstania pierwszej elektrowni w Łodzi. Znajduje się na ulicy Piotrkowskiej 37. Autorem dzieła jest Marcel Szytenhelm.

Opracowała: Maria Zając, 7a

Erasmus+

OGRÓD ZOOLOGICZNY W ŁODZI

Zoo w Łodzi powstało na ostatnim skrawku Puszczy Łódzkiej. Dokładna data pierwszego otwarcia jest nam nieznana, jednak jest to najprawdopodobniej 1938 rok. Pierwszym mieszkańcem tego ogrodu zoologicznego był jeleń Boruta. Jest to jedyne zoo, w którym można podziwiać ariranie (wydry olbrzymie). Obecnie zoo jest poddawane gruntownej przebudowie i niedługo zostanie udostępniona całkiem nowa część pod nazwą 'ORIENTARIUM'. Mieszkańcami nowej części będą przedstawiciele fauny i flory Azji Południowo – Wschodniej.

Opracowała:

Martyna Łudzik, klasa 7a

